

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Laberint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

A abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Mântuirea...

„Kolozsvár“ dela 6 Septembrie este foarte supărat pe noi, pentru-că am arătat marile nedreptăți săvârșite pe terenul economic înspre scurtarea și sărăcirea micilor proprietari români.

În loc de a ne combate însă cu acte oficiale, ceea-ce nu 'i-ar fi greu, căci informațiunii despre cadastru și aruncul de dare ar pute primi în Cluj, ear' noi exemple tocmai din comitatul Cojocnei am adus, — foaia guvernamentală zice pur și simplu, că prin articolii nostri vom să agităm, ne condamnă deci și trece peste noi la ordinea zilei.

Un mod foarte comod de a apăra astfel guvernul și nelegiuirile ce comit agenții stăpânirii.

De ce nu a publicat însă organul oficios din Cluj tabelele cadastrului și ale contribuțiilor din comunele pe care noi le-am amintit?

Pentru-că atunci el însuși confirma prin acte oficiale nedreptățile strigătoare la cer, de care impresionați, noi ni-am ridicat cuvântul.

Atât sînt de drepte și de sdrobi-toare în același timp exemplele aduse de noi, că chiar „Kolozsvár“ scrie următoarele:

„Adevărat, că în foarte multe locuri țeranii în raport cu numărul jugărelor de pământ ce au, plătesc, după evaluarea cadastrală a valorii pământului, mai multă dare decît mării proprietari...“

„Adevărat, că după împărțirea pășunatului, în foarte multe locuri satele au o lipsă tare mare de pășunat...“

Tăria și gravitatea acestor mărturisiri nu scade nici se atenuază prin explicarea, ce o dă organul maghiar: că adevă, țeranii români ar plăti dare mai multă din pricină, că au locurile mai bune, pe lîngă sat, ear' lipsa pă-

șunatului se simte din prea marele spor al populațiunii rurale.

Dar' cine, chiar dintre Unguri, va crede, că țeranii români „și-au ales“ pământul cel mai bun, de lîngă sat, când lucrurile, știm cu toții, stau toa-mai dimpotrivă: pe bieții țerani 'i-au aruncat pe la marginea hotarului, ear' „domnii“ 'și-au luat locul dimpregiurului satului, așa că chiar și prin acest fapt pot să facă nenorociților săteni o mulțime de greutăți.

Tot așa de puțin serioasă e explicarea, că sporirea țerănimii e cauza lipsei de pășunat.

Dar' lipsa de pășunat pretutindenii s'a simțit îndată după comasare, ear' atîta rușine va avî și „Kolozsvár“, s'e recunoască, că în câteva săptămîni nici oameni nici vite nu s'au putut spori așa de tare, ca din cauza acestui spor să se simtă „în foarte multe locuri lipsă tare mare de pășunat“...

Ca să dovedească încă păcătoșia agitării noastre, organul guvernamental zice, că dacă în adevăr Românii ar fi nedreptățiți, atunci cum ar pute ei să prospereze, ear' că nu dau îndrîet, nici stau pe loc, dovedește faptul, că cum-pără într'una moșii nemeșești.

Adevărat, că cumpără.

Aceasta însă dovedește numai tăria și hărnicia noastră, cari nici sub atâtea lovituri grele, nu ne lăsăm, ci dăm înaintea!

Arată, mai presus de toate apoi, imbecilitatea nemeșilor, care își pradă averea moștenită, care — cum s'a întemplat și cu Simay Ede din Arad, sinucis zilele astea — până la vîrstă de 40—50 ani, sînt în stare să facă datorii de 800.000 fl.... Și de sigur, că nu noi sîntem de vină, dacă aceste vîlăstare ale „nobililor“ grofi și baroni sînt risipitori, încât după-ce 'și-au prăpădit averea, ar muri de foame, dacă n'ar fi sacul cu grăunțe al guvernului: funcțiunile, — unde de ordinar, „nobilii“ risipitori își urmează înainte meseria de a cheltui, ear' dacă nu s'ajung din leafă, delapidază... Pildă cele petrecute la Turda, — unde sentența s'a adus numai alaltăieri, — și în atâtea locuri.

Ear' că guvern și societate ungurească și pe viitor tot în acest chip voește să-i mîntue de perire, reese dintr'un pasagiul al lui „Kolozsvár“, nrul

dela 7 Septembrie, unde într'un articol de fond scrie:

„Și deoare-ce pentru rolul mare de a întări maghiarismul în Ardeal, societatea maghiară nu mai este capabilă, în viitor statul trebuie să vină în ajutorul nostru cu mai multă sollicitudine, ca în trecut.“

Cum adevă? Să creze funcțiuni mai multe, să vî ridice încă lefurile, să nu deie în judecată pe defraudatori, ci să cultive încă oameni de pînura lui Bokros?

Ear' că societatea maghiară din Ardeal este stricată, prăpădită, nu noi o spunem, ci chiar ziarele ungurești.

Astfel „Hazánk“ dela 6 Septembrie într'un articol de fond, după-ce înșiră miseriile și decadența economică a Ungurilor, scrie:

„Cu toate acestea, vedem de toate în sinul acestei societăți maghiare, numai aceea nu, că cineva 'și-ar da serios silința să vindece răul. Proprietarul, când simte, că perde terenul de sub picioare, crede, că mai cuminte lucru este, dacă se apucă de altă meserie. Întrucît numai fi stă în puțință, se face funcționar, deputat, orice! Curia strămoșească ajunge apoi pe mîni străine. În chipul acesta își salvează existența proprie, dar' stabilitatea proprietății perdută odată, ea se răsună amar în viața politică și socială a țerii.“

Ne putem aștepta deci nu ca miseriile economice de care suferă țeranii români să fie vindecate, ci pentru a înpușina pe cele ale nemeșilor scăpățiți, bieții români de aci încolo să fie încă și mai nedreptățiți, căci ea și până aci, așa și pe viitor, clasa nobilă maghiară din Ardeal numai din sîul bieților muncitori țerani se va pute susține.

Funcțiuni grase celor scăpățațiți, iertare criminală plastografilor și defraudanților, favoruri mai mult ca nedrepte proprietarilor mari maghiari, — eată numai cum se va pute finî sufletul în campionii „ideii de stat maghiar“ din Ardeal!

Să se îndrepte răul economic pe care l'am semnalat, asta nu se poate. Ar ci să omori trântorii care trăesc din sudoarea albinelor, — și demult regimul unguresc face politică economică numai în favorul trântorilor. L.

Se confirmă? „Pol. Corr.“ primește din Budapesta o scrisoare, în care se zice că părerea exprimată de Tisza, că el nu poate vedea în schimbarea legii electorale un mijloc de-a zăgăzi mișcarea română „corîspunde vederilor tuturor cercurilor hotărîtoare din Ungaria“. Se zice apoi că chestia censului trebuie studiată și discutată bine în public și deci — să mai așteptăm!

Textul oficial din „Politische Correspondenz“ sună verbal:

„O reformă a dreptului de alegere cu privire la gravaminele ridicate de Români nu s'a luat în vedere nici-odată, ea nu cade de loc în intențiunile persoanelor conducătoare (ce-i Hieronymi asadar? Red. „Trib.“) și ea nu 'i va trîsnî prin mînte nici unui om de stat maghiar.“

Am înțeles ce — știam! Noi înțelegem însă a trage și concluziile necesare de aici!

Dl Lahovary la Lemberg. Din incidentul salutului ce regele Carol îl trimite Monarhului nostru la Lemberg, „Neue Freie Presse“ scrie un articol perfid, în care prezintă această călătorie ca o închinăciune făcută — Ungurilor! „Nouă ni-se pare“, zice acest ziar, „că această călătorie este o satisfacție ce-o dă guvernul român guvernului comun austro-ungar după penibilele demonstrații, îndreptate în contra guvernului Ungariei, pe care le-au înscenat în București exaltații Românilor. Acești exaltado și guvernul român nu sînt un a“.

Că nu-'s una, nu-i ceva grozav de greu a spune. Dar' noi aducem aminte că chiar și dl Lahovary a recomandat odată guvernului un tratament drept față cu Românii și a zis, că suferințele noastre „nu pot lăsa nepăsătoare ori-ce inimă românească“. Noi nu vom să ne îndolm, că „Neue Freie Presse“ a dat o explicare, ce va fi de sigur desavuată.

O rectificare 'i-s'a făcut acestui articol imediat în Viena. Un ziar de valoare citează aume pasagiul, în care se zice că „oposiția din România agită contra Austriei“. „Deutsches Volksblatt“ răspunde exact: „Acest pasagiul este o falsificare ordinară. În contra Austriei nimeni nu agită în România. La Dunărea-de-jos se protestează numai în contra brutalității lașe a Iudeo-maghiarilor. Sau crede „N. Fr. Pr.“ că acestia reprezintă deja Austria?“

Canalia liberală din Ols și Trans se ține bine la minciuni și mistificări.

Congresul comunelor, propus de „Revista economică“, irită pe Maghiari în gradul suprem, mai ales că revista este redactată de fostul ministru Aurelian, zice „Pester Lloyd“.

El mai zice, că acest plan trebuie să fie „deplin considerat“. „Pester Lloyd“ spune că prin acest congres Liga ar deveni al doilea guvern în țeară și așa ceva nu poate să îngăduască nici un guvern român. Vorba e că revista dlui Aurelian este — „Economia națională“, nu „Revista economică“!

Mișcarea catolică. „Vaterland“ a publicat o corespondență din Roma, în care se spune, că scaunul papal privește cu plăcere la activitatea clerului tînăr și inferior unguresc, mai adăugînd că numai credința în principiile acestei direcții dă drept să se provoace cineva la consimțămîntul Papei. Este o desaprobare clară a primatului! „Pester Lloyd“ e furios, crede că în vatican o direcție contrară celei de până acum se ivește și — triumfînd ea — „Lloyd“ amenință biserica! Acest ziar ovreesc, care-'i deodată apucat de dureri pentru sfințe instituții creștinești, înșpiră în adevăr scîrbă.

Alt politician. La Abrud 'și-a ținut darea de seamă Ladislau Lukács, secretar de stat. A vorbit și despre naționalități. Sîntem curioși a ști ce-a îndrăsnit să zică — tocmai la Abrud. Căci abia credem că va fi zis ceva cuminte.

Alte două procese.

Dlul Andreu Baltes 'i-s'a înmanual ieri actele, prin care este înștiințat, că „Tribunet“ 'i-s'a mai pus termen pentru desbaterea a două procese de presă, tot pentru publicarea adreselor de felicitare către autorii Repliciei.

Și anume: unul dintre procese se va pertracta la 2 Octomorie și este intentat pentru publicarea adresei din Sângeorgiu, isclădit de profesorul Haliță și alții;

ear' al doilea proces se va pertracta la 30 Octomorie și este intentat pentru publicarea în nrul 209 a adresei din Ghirișul-român, isclădit de preotul Blaga.

Să trăiți, ale procuror!

Dela iubiiții nostri întemnițați.

Cu data de 5 Septembrie primim următoarele dela d-na Silvia Barcianu:

Azi am fost plăcut surprins prin sosirea aici a d-nei și dlui Sihleanu (din București). O bucurie fără seamn am simțit v-

FOIȚA „TRIBUNEI“

„Asociațiunea transilvană“*)

Am trecut peste adunarea generală a „Asociațiunii transilvane“, ținută în estan în S-Sebeș. Am avut ocaziune deci ca să vedem și acum ce a lucrat acest factor cultural-românesc din țeara noastră și să ne convingem totdeodată de puterea ce o are astăzi, și cu care ar avî se înaintea „literatura română și cultura poporului român“.

Două momente sînt pe care avem să le cercetăm pentru-că să se vadă toată puterea de viață și tot spiritul ce se află astăzi în „Asociațiunea transilvană“, și anume:

a) Activitatea dezvoltată de comitetul central, expusă în raportul prezentat adunării generale și

b) interesul publicului românesc, ce nutrește față cu această Asociațiune astăzi și ce s'a dovedit acum cu privilegiul adunării generale din S-Sebeș.

Raportul general a consistat din 7 puncte.

1. Despre ședințele comitetului. Se spune aci, că comitetul a ținut 24 ședințe. Cu ce s'a ocupat? Ni-s'a arătat, că s'au schimbat în decursul anului mai de multe-ori secretarii II, s'a aprobat alegerea presidentului. După aceea se înșiră dispozițiile, ce comitetul a luat cu privire la executarea con-

cluserol din adunările generale precedente, toate din 1892 și anume: pentru contopirea fondurilor mai mici, introducerea unui sistem modern de comptabilitate, procurarea portretelor presidenților decedați, tipărirea cărții dlui I. cav. de Pușcariu tom. II., revisuirea statutelor, primirea lăsamîntului de 200 fl. după Lad. Vajda, și escrierea de concurs pentru stipendiile vacante. 2. Școala Asociațiunii. 3. Administrarea averii. 4. Membrii. 5. Biblioteca. 6. Despărțimintele. Aici se arată, că despărțimintele Gherlei, Turzii și Devei nu dau semne de viață și că în Mocu și Ciachi-Gârbou nu sînt constituite din lipsă de membri. 7. Propuneri. Ca propuneri se aduc următoarele: a) a lua spre știre raportul, b) a aproba de membri ai „Asociațiunii“ pe cei primiți de comitet, c) a face pomenirea datorită memoriei membrilor răposați ai Asociațiunii, d) a da absolut pentru rațiocini Asociațiunii pro 1893, e) a aproba proiectul de budget al Asociațiunii pentru 1894 și f) a alege pe secretarul II. și un membru suplent în comitet.

În acest raport ni-se dă tabloul activității, ce a dezvoltat „Asociațiunea transilvană“ în anul 1893/4. Nu este acest tablou de felul ca să ne încante sau cel puțin să ne mulțumească. Trecutul și mijloacele, de care dispune „Asociațiunea“, ne fac să fim mai pretensivi, să așteptăm o activitate mai rodnică și mai folositoare pentru interesele culturale ale poporului nostru. Lucrul, ce se spune în raport, că „în ședințele sale comitetul pe lîngă rezolvarea curenților a ținut seama neîntrerupt de împlinirea datorințelor sale normale în statute ca să promoveze pe toate căile posibile interesele culturale ale

„Asociațiunii“, rămîne o frasă frumoasă, dar' goală. Tot ce s'a lucrat în direcțiune culturală e: școala de fete și tipărirea cărții dlui I. cav. de Pușcariu, din care are să apară tom. II. Chestia școlii de fete nu mai avem să o discutăm; tipărirea cărții pomenite e o întreprindere foarte costisitoare și fără nici un folos pentru scopul urmărit de Asociațiune și mai ales, că în felul cum e cartea compusă are foarte mică valoare. Tipărirea cărții acesteia — altcum întocmite — putea să o facă Academia-Română, dar' nu Asociațiunea. Încolo întreaga-'i activitate s'a mărginit în a administra averea, care s'a adunat în timpuri, când insuficiență înaltă și interes viu lega numărul mic al inteligenței noastre de Asociațiune. Atîta nu e destul.

Raportul acesta l'a prezentat comitetul adunării generale. Aci în prezența a lor vre-o 30 de membri s'a cetit și s'a luat la cunoștință. S'au mai cetit în 1 1/2 oră două disertațiuni, una a dlui Boiu, foarte bună și potrivită, eară cealaltă a dlui Bașota, fără de nici o valoare, un conglomerat de date seci istorice, înșirate fără de nici un sistem și pe care le aflî în ori-care manual de istorie. Când dl Maior a propus mijloace menite să lătească cultura la poporul nostru și să-'l aducă în un raport mai apropiat cu Asociațiunea, 'i-s'a răspuns, că acele lucruri stau în statute.

Atîta toată adunarea generală. Urmează concertul și banchetul. La banchet se țin fel și fel de toate oficioase, care se potriviau și acum 20 ani tot așa de bine ca și acum; de idei și momente actuale nu e iertat să te atingi, sub cuvînt că faci politică. Când a vorbit Dr. Blaga pentru adevărații conducători ai poporului nostru, care pretrec în tem-

nîe, s'a făcut încercări să-'l oprească de a mai vorbi. Cu spiritul acesta încă nu mai poate merge.

Toată treaba ce se face azi la adunările generale e că se încasează bani.

Asociațiunea nu lucrează azi, ca să corîspundă menirii sale și să producă vre-un spor cît de cît corîspunzător în viața culturală a poporului nostru. E deci foarte natural, că în ziua de azi se constată un indiferentism păgubitor față cu această instituțiune. Există de atîta vreme și poporul nostru nici azi nu e de loc în clar cu Asociațiunea. Aude că se adună domni în cutare oraș și nu știe de ce. Preoțiimea și învîțătorimea deasemenea nu se mai interesează. Tot așa și cealaltă inteligență. Trebuie să se uimească fiecare om, când vede, că Asociațiunea are, numai 79 membri fundatori, 175 pe viață și 397 ordinari, care plătesc taxa anuală.

Lipsa de interes s'a dovedit evident și cu ocaziunea adunării generale din acest an din Sebeș. A fost de tot slab cercetat, nici delegații despărțimintelor n'au cercetat adunarea. Numai 9 despărțiminte 'și-au trimis delegații sei. Centrele românești au fost foarte rău reprezentate. Au venit vre-o cîțiva înși din Blaj și din Sibiu. Din Blaj au fost vre-o cîțiva profesori, care au însoțit pe presidentul, dl Moldovan și din Sibiu au fost de față membrii comitetului central; din Brașov 2 (Dr. Blaga și Maior), din Cluj 1 (Dr. A. Isac), din Arad 1 (Mangra), din Abrud 2 (Bașota și Dr. Draia), din Alba-Iulia 2 (Ivan și Barbu); Mercuria 2 (Droc și I. Măcelariu, celelalte centre n'au fost reprezentate. Din România au fost 4 înși. Tine-

rimea a lipsit aproape cu totul. Din taxe de membri noi și vechi și ajutoare s'au încasat numai vre-o 400 fl. Pentru banchet s'au tocmnit pentru 300 oaspeți și s'au vîndut 120 bilete.

Așa stăm astăzi cu „Asociațiunea transilvană. 'Și-a perdat puterea, 'i-s'a gătat duhul. Și publicul românesc, se vede, nu e dispus, să-'i însufle putere nouă și duch de viață, stă indiferent.

Și faptul acesta își are cauza sa. Zace în firea noastră omenească și așteptăm, ca în toate lucrurile să se manifeste o dezvoltare progresivă și un spor potrivit cu felul acțiunii. Unde se întemplă aceasta, acolo în mod involuntar ne e atrasă atențiunea și ni-se deșteaptă interesul, ear' unde nu observăm nici un progres și nici un spor, acolo nu ne simțim atrași, ne place să ne întorcem atențiunea în altă parte. Așa stăm și în fața Asociațiunii. Nu lucrează cum se cuvine, nu progresează, nu dă roadele recerute. Astfel publicul românesc nu-'i mai dă atențiunea cuvenită, 'i-a perdat interesul și nu o mai spriginește.

Comitetul central al Asociațiunii ar trebui să iee seamă de aceasta. Ar trebui să pună odată Asociațiunea pe calea, cea adevărată. Să inițieze o astfel de activitate, în urma căreia poporul român să simțească binefacerile culturale ale Asociațiunii, pentru-ca întreg poporul românesc să-'l și poată angaja la o lucrare intensivă comună pe terenul deschis de „Asociațiunea transilvană“, care teren e menit să ne fie atît de folositor pentru cultura și viața noastră națională.

—s—

*) Ne vedem îndemnați a da loc acestui articol, scris de un amic al nostru și distins profesor la una din școlile noastre secundare. Aceasta cu atît 'ai viros, că în timpul din urmă din mai multe părți ni-s'a cerut să punem în discuție chestiile atînea aici.

zându-i earăși între noi, deși numai pentru câteva ore.

Cerând dinșii bilet pentru-ca să viziteze pe Dr. Barcianu, directorul li-a răspuns, că acela are deja destule vizite, prin urmare n'au să meargă la el. Au cerut atunci pentru dl Comșa, sau părintele Cristea, și după multe greutate, li-s'au deschis în fine ușile temniței.

Mult iubiiții noștri amici, au plecat indignați de primirea făcută din partea dlui director. Cu toate neplăcerile avute aici, ni-au promis că nu peste mult vor fi earăși la noi, și noi cu dor îi așteptăm.

Se vede treaba, că directorul temniței de stat, politicoș la început, este gelos de laurii lui — Hatzinger: s'a apucat și dînsul să șicaneze lumea.

Procesul Memorandului.

(Sentența tribunalului. — Recursul de nulitate. — Sentența Curiei.)

II.

Recursul de nulitate.

(Urmare.)

Nu poate forma baza responsabilității nici deciziunea din 25 și 26 Martie, care a avut deja textul pregătit, nici chiar atunci, când s'ar fi efectuit tipărirea și răspândirea, pentru-că deciziunea aceea a fost fătul hotărârii partidului național român. S'a dovedit, că textul a fost deja înainte publicat în foi și tipărirea și distribuția s'a anticipat hotărârii comitetului, prin urmare este vătămarea directă a regulilor dreptului penal ca să se tragă la răspundere recunoscutul comitet executiv, care a lucrat după mandat și nu în cauza sa, și pentru o hotărâre, care nu este a sa, și încă pentru o activitate corporativă, pe când extensiunea, mărirea și modul răspândirii atribuite, personalmente nu este marcat.

Se poate constata, că s'a aplicat §. 173 din codul penal, fără-că să fi existat răspândirea, prin urmare s'a vătămât legea, ceea-ce apare din aceea, și constituie un nou motiv de nulitate, că întrebările puse juraților sînt pe deplin necorecte, pentru-că atacarea puterii obligatoare a legii nu s'a împărțit în parte constituantă juridică și faptică și din cauza neglijerii cetirii legilor despre uniune, jurații nu au putut ști sigur, că la ce trebuie să exprime verdictul și ce este obiectul pretenției agitațiuni.

S'a vătămât legea și prin stabilirea speșelor, pentru-că chiar și atunci când directivă relativ de aceasta ar fi §-ul 331 din procedură, nu se pot stabili:

1. speșele tălmăciului, pentru-că limba română este limba patriei și nu una străină, și prin urmare judecătoria este datoare să știe acea limbă;
2. speșele stenografilor, căci despre completa conducere a procesului verbal trebuie să se îngrijească judecătoria din oficiu;
3. speșele pentru redută și alte speșe, deoarece judecătoria este datoare să îngrijească din oficiu de local pentru pertractare, ear' acușajii nu pot să plătească chiriile pentru care contractul încheiat între orașul Cluj și între președinte s'a făcut fără concursul acușajilor;
4. în fine toate speșele înșirate și stabilite sub ori-ce titlu de drept, după-ce nuse pot număra între speșele înșirate în §. 332 al procedurii.

După aceea motiv de nulitate constituie și aplicarea necorectă a legii (punctul 2 din §. 79 al procedurii).

Necorect s'a aplicat legea:

1. în chestia prescripției, care s'a putut afla și din oficiu.

La deliberarea acestei chestiuni juridice, în privința timpului de prescripție toți acușajii se pot împărți în două categorii:

Față cu condamnații: George Pop de Basești, Dr. Vasile Lucaci din Șiești, Aurel Suciu din Arad și Mihail Velicu din Chișineu, ca locuitori din Ungaria proprie zisă, considerând alineatul prim din §. 7 al art. 37: 1880 este de a se aplica în sensul §. 8 a codului penal, ordinațiunea §-lui 28 a art. 18: 1848.

Față cu ceilalți acușajii: Dr. Ioan Rațiu, Dimitrie Comșa, Dr. Danil P. Barcianu, Nicolau Cristea, Iuliu Coroianu, Dr. Teodor Mihali, Rubin Patîța, Gerasim Domide, Patriciu Barbu și Dionisiu Roman, — deoarece prescripția delictelor de presă nu formează obiectul ordinațiunilor codului penal — considerând alineatul penultim al §-lui 7 din art. de lege 37: 1880 sînt de a se aplica: ordinațiunea ministerială numărul 1498/871 relativ la introducerea în Ardeal a curții cu jurați, și pe baza acesteia, ordinațiunea §-ului 532 a codului penal austriac din 27 Maiu 1852, care a rămas în vigoare până la 1 Septembrie 1880. (Va urma.)

Spicuiuri din foile maghiare.

Propunerea „Revistei Economice” din București privitoare la un mare meeting țărănesc în București și Iași, îi ustură rău de tot pe patrioți.

„Magyarország” dela 7 Septembrie de pildă, se vede îndemnată a scrie o pagină întreagă de injurii la adresa fraților noștri din România, care au îndrăzneala să fie supărați când aud câte nedreptăți ni-se facă nouă din partea „părintescului guvern” și a „amicaliei societăți maghiare”.

Articolul organului kossuthist culminează în următoarele șire:

„Și această Românie lilipută cutează să deee expresie în fiecare zi la tot felul de tendențe îndreptate în contra vecinei sale puternice”....

Această vecină „puternică” este..... Ungaria.

Laudă-te gură!

*

La 6 Septembrie mai mulți membri ai congresului demografic întruniți la Budapesta au făcut o excursie la Tata, proprietatea contelui Eszterházy. „Aici, — scrie amărîta „Magyarország”, — actorii nemți au dat în teatru nemțesc al grolului o reprezentațiune teatrală nemțescă”.

Cum nu s'a despicat pămîntul în două și catapiteasma...teatrului: auzi, teatru nemțesc în Țeara-Ungurească!...

Tot numitul ziar scrie un articol intitulat: „Chilipir” (Potya). El se referă la prânzurile multe date cu ocazia congresului și zice, între altele, despre publicul budapestan:

„Ei bine, domnii cu cocarde au arătat mult mai multă sete pentru beuturile spirituoase, decât pentru știință. Ba pentru beuturi au dezvoltat atîta zel, că împregiurul meselor din buffet, era atîta îmbulzeală, că vai de cei-ce aveau bățături la picioare, ceea-ce este cu atîta mai de condamnat, cu cât este și necuviincios! Ear' bunaconviniță, zău, este lucru frumos, ea împrumută oamenilor o maiestate oare-care, despre care balenele din mare nici nu visează. Chiar dacă avem însă însușirea balenelor de a înghiți tot, trebuie să ne dăm silință a înăbuși aceste porniri. Mai ales când sîntem la banchete date în loc public și sînt de față și...străini.

„Plebea Romei sbiera în vechime turbată: „Panem et circensis!” După-ce i-se așternea însă masa și i-se deschidea cercul, cel puțin știa să ocupe loc ca oamenii.

„Această măsură a civilizației am aștepta-o și dela publicul nostru!”

Mai mult încă: ziarul amintit spune, că la banchetele date s'au vîrît și jurnaliști din Budapesta, care au furat linguri.

Bravo „public” și „jurnaliști” maghiari!

Din întregul articol al ziarului unguresc reese clar, că singurul lucru pozitiv ce s'a ajuns prin congresul igienic asupra Ungurilor e că...s'au săturat cu această ocazie toți Sanyaru Vendellii!

Se cere o lămurire.

Un amic ne cere publicarea următoarelor scrisori:

Dlul redactor al ziarului „Săptămăna” în București!

Idea, de a înființa o revistă săptămănală, care pe lîngă partea literară, să cuprindă și articoli științifici-politici, referitor la politica exterioră și în deosebi la ceea-ce se atinge de lupta Românilor pentru emanciparea lor națională și politică din Transilvania, merită fără îndoială toată simpatia noastră, a acestora de aci, care sîntem fatal nevoiți a suferi hegenomia nedreaptă a Maghiarilor; și

Nimic mai firesc, mai sublim și mai încuragietor când frații de același sânge, liberi și independenți în țeara lor, voesc a veni în ajutorul fraților lor suprimați, victime ale nesățului, orgoliului și lăcomiei unui popor străin, care în batjocură, se zice frați cu noi.

Când aceștia sînt tineri de valoare, de o cultură superioară, cu cunoștințe temeinice și de talent incontestabil, o parte din floarea generațiunii viitoare, care se grupează în giurul unui ideal, pentru realizarea căruia scot apoi un ziar, e firesc ca acțiunea lor să deștepă în cercurile Românilor de dincoace de Carpați un interes și mai mare, de influența căruia nici eu nu puteam rămâne neatinț.

Aceștia zise, vei înțelege ușor, de ce țin mult, ca revista d-voastră să deee explicațiuni detaliate de rostul și sensul următoarelor fraze, ce se cuprind în programul publicat și de „Tribuna” a ziarului sus menționat; subliniez: Chestiunea română din Transilvania e o chestie pur țărănească, dovadă cele 40.000 Români la procesul din Cluj”.

Care va să zică: Chestiunea română din Transilvania e o chestie pur socială...

Am înțeles bine ori nu, e de datoria d-voastră să risipiți nedumerirea noastră, explicînd ce înțelegeți prin fraza: e o chestie pur țărănească.

Căci incontestabili fiind și noi, acești din Transilvania, tot oameni ca și d-voastră, să avem și noi gură, ce reclamă pîne, însă pe lîngă pîne mai reclamă și drepturi naționale, drepturi de limbă și obiceiuri strămoșești, drepturi de libertate națională....

Noi nu de geaba le zicem Maghiarilor frați, și când ne zic și le zic „frați” înțeleg un frate bun, drept, care să nu vrea să-mi răpescă partea mea din moștenire.

Ni-or fi Maghiarii de prezent mai superiori nouă ca forță nu zic, aceasta însă dacă ne sînt ei frați adevărați, nu le dă drept ca să ne despoaie pe noi, frații lor mai slabi, de drepturile individualității naționale.

Și dacă tot o fac, sînteți datori d-voastră, ca frați de același sânge cu noi, să-i împedeți, în numele moralității și civilizațiunii, a săvîrși un astfel de fapt și imoral și anticreștinesc.

Dar', veți zice poate: „ei, ce; frate ca frate brînză pe bani” chestiunea din Transilvania e o chestie pur țărănească și atîta tot!

Atunci, v'am ruga, cu iubire frățească, să binevoiți a ne lăsa în pace, căci deși frate de același sânge, nu ne cunoști și nu te doare de noi, vezi un alt frate mai tare, mai cult și mai departe ca tine, Italianul Degubernatis, are mai mult simț pentru noi, ne înțelege mai bine pornirile inimii și dreptul în Ungaria, el le zice Maghiarilor: cer Români drepturi politice, n'aveți voce să-l refuzați, cer parlament, datori sînteți să le dați”.

Egalitate pentru toți, eată idealul moralei creștinești. Cel mai tare să deee de bunăvoie partea ce i-se cuvine celui mai slab, să nu fie ingrat, mulțumească-se cu partea lui de drept. Vor fi la mijloc forța și lăcomia celui dintău și slăbiciunea celui de al doilea, care să zădărnicească realizarea acestui ideal, poate; datoria însă a tot omului cult, e să intervină, ca dreptate să se facă.

Și când zic „intervențiune”, înțeleg intervențiunea pe calea discuțiunii publice, a clarificării ideilor, cu un cuvînt o intervențiune pe calea morală.

Nu zic, România ni-a dat pe această cale și până acum, ajutorul seu neprețuit; ar fi însă regretabil și o mare greșeală, când tinăra generațiune, sau și numai o parte a aceleiași țeri, rapînd continuarea acestei lucrări nobile, din motive rău înțelese, să apuce să ne conteste, chiar numai și la aparență, aspirațiunile noastre legitime la drepturile politice și naționale, sub cuvînt de socialism, ori ca să-mo folosească de terminul mai nou ce-l întrebuiințăm: chestie pur țărănească.

Terminînd, rog pe dnii, ori pe dl redactor al noului ziar „Săptămăna” să binevoască a ne lumina asupra punctului de mai sus, și a crede că purtăm la inimă tot așa, dacă nu mai mult ca d-sa, fericirea țearanului nostru, pentru asigurarea căruia cerem în definitiv pe lîngă drepturile materiale și drepturile de autonomie națională; căci chiar obținînd pe celea dintău, nu va fi pe ele în veci, sigur fără cele din urmă. V. Gil.

Adunarea învățătorilor dela Sân-Nicolaul-mare.

Despre această adunare am primit ulterior următorul raport detaliat:

Dacă vom considera poziția topografică a comunelor române din Torontal, precum și împrejurarea fatală, că aceste comune puternice, sînt încungururate de elemente străine; numai atunci vom înțelege, că cât e de necesară — între aceste zile de grea cercare — ca inteligența poporului să se cunoască, să-și cunoască misiunea sfîntă de apostoli ai culturii sentinelor noastre dela Apus.

O știm — durere — că unicele Asociațiuni culturale în Bănat, sînt reuniunile învățătoresci!

În giurul acestor corporațiuni chemați sîntem a ne grupa, ca aștmod să ne putem valida înaintea lumii.

Despărțemîntul B.-Comloș al reuniunii învățătorilor români ai dieceiei aradane, a desăvîșurat stindardul civilizațiunii, chemînd pe cei chemați sub el, era convocată adevă adunarea acelei reuniuni pe zilele de 21—23 în Sân-Nicolaul-mare.

În preseara întrunirii, bravii Sân-Nicolaușeni, în frunte cu bravul și zelosul lor învățător Antoniu Minișan, au eșit învățătorilor spre întîmpinare la gara căii ferate.

Sosind învățătorii din părțile sudice, și voind dl Minișan a-și saluta confrații, nici n'a rostit bine cuvintele dlilor și fraților, când baioneta gendarmărească îl teroriză, cerîndu-i „engedély” pentru a-și saluta frații. Zădărnice au fost protestările dlui Minișan, căci sîrmanii învățători împinși de baionete, au fost — sub escorta gendarmilor duși în oraș.

În lăuntru orașului, muzica instrumentală a școlărilor români, consistătoare din peste 30 membri — în costume — a voit a saluta corpul învățătoresc; dar' ce să vezi, sub cuvînt că șinorele dela miță, sînt în colori naționale, au fost cu forța alungați în curtea școalei române.

Aici numai li-s'a permis a zice unele piese de salutare.

Priviam frumosul cor instrumental al „orchestrei române”, cu lacrimi în ochi, atît de dragi erau micii băieți în costumele lor; mînuind — cu o deosebită siguranță arcul, care l-a luat de abia 7 luni.

Ne-am împrăștiat apoi pe la ospitalii confrați de acolo.

Duminecă în 21 a l. c. ne-am întrunit cu toții la s. liturgie, care se oficia de preotul sîrbesc fiind săptămăna lor.

După-ce însă acest preot sîrbesc, care prin ținuta sa sînică a produs multă amărăciune între confrații români de acolo, a zădărnicit chiar și oficiarea Duhului Sfînt în biserică, ne-am văzut nevoiți a ne depărta din biserică.

La orele 11 s'a oficiat prin reverendissimul domn Suetoniu Petrovici, parochul local, invocarea Duhului Sfînt în școala română, cu care ocazie răspunsurile s'au executat de corul vocal din loc, sub dirigența zelosului dirigent Antoniu Minișan.

La finea serviciului dl Petrovici a ținut o cuvîntare ocașională și a salutat corpul învățătoresc în numele Românilor de acolo, care deși de o limbă și lege cu noi sînt, dar' „mamă mașteră” avînd, nu ne poate întîmpina așa, precum ar dori.

La orele 11 și jum. s'a deschis adunarea de cătră vicepreședintele P. Avramuț, în absența președintelui, care prin un discurs viu și plin de căldură a pus la inima membrilor cauza cea sfîntă a reuniunii.

La apelul nominal au răspuns 34 învățători și învățătoare, cu puține excepțiuni, erau prezenți mai toți membrii reuniunii.

Când onorabila doamnă Rațiu a intrat în sala adunării cu on. ei fice, domnișoarele Felicia și Dorina Rațiu, adunarea a erupt între frenetice aplauze de „să trăiască”.

Dintre oaspeți am cunoscut doamnele: Rațiu cu ficele Felicia și Dorina, Adelaida Miulescu din Comloș; d-șoarele: Onițiu din Seghedin, Albu din loc, Sîrb din Torac, Fișezan din Pesac; domnii: S. Petrovici, preot în loc, G. Bălan și M. Păcățan, preoți din Comloș, I. Ardelean, redactorul „Vulturului” din Orade, Drd. Anca, Dr. N. Oprean și I. Stoicanescu din loc, M. Pîrvu din Sarafola.

Organele politice au fost reprezentate prin protopretorul Radulies și primarul Mohab. Urmînd la ordine raportul general despre activitatea biroului, cetit de prim-secretarul V. Ghilezan și raportul cassarului Sîrb; ambele s'au predat spre censurare comisiunilor speciale, alese din sinul adunării.

S'a cetit disertațiunea „Principiul confesional-național în școala populară” de P. Avramuț, care a fost primită cu deosebită însuflețire de adunare.

Fiind timpul înaintat, ședința se ridică, anunțându-se a doua pe orele 5 p. m.

Redeschizîndu-se adunarea la orele 4 sub preșidiul dlui protopop tractual Paul Miulescu, s'au continuat disertațiunile:

„Însemnătatea examenelor publice, modul de întocmire și examinare și necesitatea de a fi astfel întocmite”, de Petru Terențiu. „Religiunea ca factor principal în educațiune și instrucțiune” de Ioachim Muntean și „Educațiunea la Români” de Stanciu.

Dl Terențiu a dovedit bărbăție de a-și expune cu multă independență vederile sale, ear' dl Muntean a dovedit astă-dată, că d-sa este un învățător zelos, care ține cont de progresul lumii culte pedagogice.

Rapoartele comisiunilor censurătoare, s'au aprobat de adunare, împreună cu propunerile lor.

Fiind timpul înaintat, la orele 6 s'a închis ședința.

La orele 6 1/2, învățătorii au făcut o vizită onor. doamne Rațiu.

Când conducătorul lor a încheiat vorbirea cu cuvintele:

„Duceți scumpilor națiunii române dela Seghedin urările de zile mai senine, asigurîndu-i despre nestrămutatele noastre sentimente de înaltă stimă și iubire.

Spuneți-le, că noi și poporul sîntem cu ei, fi vom urma și în cele mai grele zile de cercare!”

Lacrimile tuturor și ale nobilei matroane Rațiu, erau mărturie vie a aceluia sfînt jurămint...

Seara ne-am întrunit cu toți la petrecerea arangiată de reuniunea de cîntări, sub dirigența celui mai neobosit membru al comitetului arangiator, a domnului dirigent Antoniu Minișan, învățătorul clasei superioare de băieți.

La orele 8 1/2 s'a început piesa teatrală „Ruga dela Chișeteu”, în care d-șoara Albu

ne-a delectat cu vocea-i de filomelă, ear' d' Stoicanescu, adjunct advocațial prin executarea cu multă pricepere artistică a rolului seu.

Corul vocal, prin executarea pieselor „Hora Ligei” și „Toaca”, au dat mărturie despre rara perfecțiune artistică la care au ajuns sub dirigența unui dirigent zelos ca dl Minișan.

Corul instrumental de abia 7 luni constituit, ne-a delectat mult prin executarea unor piese alese; acest cor ne îndreptățește la mar succese în cel mai apropiat timp.

Durere însă că ținuta brutală a organelor politice, pune pedeci colosale acestei înflorinde orchestre, care face numai onoare Românilor Sân-Nicolaușeni.

În pauză s'au jucat „Călușerul” și „Bătăta”.

Strînși în giurul meselor, am văzut întrunită toată inteligența din jur și din loc.

La 12 1/2 colaboratorul și trimisul ziarului „Dreptatea”, cunoscutul și simpaticul domn Valeriu Barcian a ținut un frumos discurs, lăudînd calitățile poporului, care țin atît de mult la legea și limba sa străbună și mulțumind fraților din loc pentru iubirea lor frățească ce au arătat-o față cu oaspeții.

Ședința III. și ultimă a reuniunii s'a deschis în 22 August la 1/2 10 a. m. și fiind la ordine prelegerile practice, au propus:

Din religiune Ioachim Muntean despre porunca 7.

Din limba română. P. Avramuț a tratat „Soarele și vîntul”.

Din Aritmetică Onciu a propus: „Formarea fracțiunilor vulgari”, ear' Lipovan „Înmulțirea și împărțirea lor”, care au fost deplin succese.

Urmînd propuneri diverse, adunarea a decis: considerînd că preșidiul reuniunii districtuale, nu este pregătit a conchema adunarea generală districtuală, deși de 2 ani nu s'a ținut, să fie recercat a o conchema, ear' la cas când recercarea ar rămâne fără rezultat, să se facă arătare la veneratul consistor.

Causa aceasta a umplut tot corpul învățătoresc, de amărăciune, cu atît mai virtos, căci în Bănat, fiind reuniunile învățătoresci, unicele „Asociațiuni române”, întrunirile lor au fi cu atît mai virtos de dori.

Proxima adunare s'a decis a se ține la Ecica-română.

În fine la orele 12 preșidele mulțumind atît membrilor reuniunii pentru viul interes, precum și Românilor din loc pentru frățeasca primire, declară adunarea de închisă.

Am dori ca în viitor ven. preoțime să nu fie așa de indiferentă față cu o reuniune culturală, ne-a durut, când seara la petrecere am văzut mai mulți preoți, ear' la ședințe n'au aflat de bine a participa, deși sînt câte 2—3 în o parochie, și încă toți preoți tineri și cu pregătiri frumoase.

Am auzit cu propriile urechi, că un străin a zis: m'a surprins plăcut învățătorii d-voastre, exteriorul și cultura lor spirituală, precum și socială, nu lasă nimic de dori; m'ir însă că dnii preoți, care sînt și directorii școalelor, strălucesc prin absența lor.

Ce privește referențele Românilor din Sân-Nicolaul-mare, ele nu stau tocmai rău, ni-ar plăce însă când domnii conducători Dr. Nestor Oprean, care posedă altcum caracter românesc să nu fie așa străin față cu poporul, să nusească a sta în raport mai cald cu poporul, căci numai cel-ce străbate în inima poporului — posedă încrederea lui.

Părințele S. Petroviciu ar trebui să încuragieze tinerimea noastră de acolo, nu însă a o insulta zicînd, că fi teamă să meargă cu oare-care pe strădă, nu cumva să fie și el timbrat de trădător.

Cu bucurie am constatat rezultatele frumoase ale zelului domnului Ioan Stoicanescu, practicant advocațial, dela care națiunea spezează mult.

L'am văzut neobosit și la reuniunea învățătorescă, până în momentele plecării tot între noi a fost.

Dee cerul ca cuvintele noastre sincere, să afle ecou în inimile celor competenți, ca cauza română să progreseze și în aceste margini de Apus. Justus.

CRONICĂ

Din cauza sfîntei sîrbători de Luni numărul proximal „Tribunei” va apare numai Marți seara.

Broșura dlui V. A. Urechia stîrnește peste tot un mare interes. „Deutsches Volksblatt” scrie un articol foarte simpatic despre ea. „Tagblatt” din Agram anunță și el un studiu asupra ei.

Dela Vaț. Dl Octavian Popescu, proprietar în Ighiel, ne scrie: îmi permit a vă avisa despre călătoria mea la Vaț, care am făcut-o în săptămăna trecută. Luni în 27 Aug. n. am plecat din Alba-Iulia împreună cu d-na Ana Patîța, soția luptătorului nostru național Rubin Patîța, și cu Rubin Patîța jun.,

stud. jur., fiul domniei-sale, ear' Marti la 10 ore am ajuns acolo, și numai decât am ceretat pe iubitul nostru martir național și pe ceilalți colegi ai sei, care se află întemnițați acolo. Dinții se adă toți sănătoși și curagioși, demni de stima noastră, știu să sufere cu bărbăție pentru noi și cauza dreaptă. Eu apoi, după-acei am ceretat Marti și Mercuri de câte 2 ori pe zi, am plecat Joi dimineața către casă. D-na Patia a rămas acolo până Joi în 6 Sept. n., când apoi va pleca către casă.

Caraghioși. Ungurii nu au absolut nici o știre despre succesul Românilor la Haaga, cel puțin foile lor tac despre rușinea ce au pățit-o. Mai mult chiar: spun, că noi Românii am fi fost bătuți. Ce 'ți-e și omul caraghios!

Și-a adus aminte. Dl Teodor Spudera, condotier în Brașov, 'și-a manifestat aducerea sa aminte de condamnării noastre trimițând la Seghedin dl Dr. I. Rațiu, Dr. V. Lucaci și Iuliu Coroianu câte o ladă de pesmeți. Fie lădat pentru fapta sa!

Jaf în numele legii. Ni-se scrie din Buia: Comuna Buia este bântuită de multe rele. Unul dintre cele mai mari este sporierea Ovreilor, cărmării 2 Jidani, cassar comunal Jidan, notar Jidan. Foștii iobagi, după năcături au ajuns în fine la o avere frumusească. Au 800 jug. cat. pădure și pășune și tribunalul din Elisabetopol 'i-a introdus în posesiune. Organele administrative voesc însă să-i scape pe bieții oameni de această avere. Prin o administrație deprăvată și coruptă, satul s'a înglodat în datorii cam la 6—7000 fl., cu toate-că poporul au plătit chiar și 1 fl. de capră arunc la an. Fisogăbăreul cu un Jidan instituit în mod provisor de notar, vreau să arunce aceste datorii în căra foștilor iobagi. În o ședință a comitetului comunal, în care 2 Jidani ca membri în comitet, cu notarul încă Jidan, primarul cu fratele (Sasi) în frunte cu proprietarul Maurer Bela au majoritat elementele sănătoase și au hotărât un împrumut de 5000 fl. și însărcinat pe Jidann Engelman și Maurer Bela cu ridicarea banilor dela o bancă, împovărând o avere străină, asupra căreia ei — ca comitet comunal — nu au dreptul a dispune, folosindu-se de pretextul, că deși averea este a foștilor iobagi, dar stă încă în foaia comunei, — desconsiderând introducerea foștilor iobagi în posesiune prin tribunal, ba chiar și protejete legalilor proprietari, care vor încerca totul, spre a-și scuti averea de risipă. — Ar fi de dorit, ca locuitorii acestui sat „curat românesc“ să nu sufere aceste manifestări jidovești și cu atât mai puțin — se nu-i suferă în oficiu. O pot dacă vreau și se silesc.

Doctori — generis feminini. Cursul de medicină se va deschide pentru femei în Petersburg. Fete și femei în vîrstă de 18—35 ani, care au bacalaureatul, vor fi admise la acest curs, care costă pe an 63.000 ruble.

Preoți „patrioți“. Ni-se scrie din comitatul Hunedoarei: Preoții români gr.-or. Stefan Barbu din Briznic și Iosif Șaga din Lăpușnic au primit câte 50 fl. ajutor de stat. Cel dintâi mai săracu, cel din urmă într-o stare materială relativ bună.

Un memorandum bulgar. adresat către puteri, deci și către Rusia, va cere recunoașterea prințului. Memoriul, spune „Novoe Vremia“, va fi lucrat de actualul guvern și supus Sobraniei, care îl va primi ca al său. Sobrania îl va trimite apoi puterilor. La Petersburg memoriul va fi dus de o deputație ad hoc.

Spre atenție. Zilele 11 și 12 Sept. v. în Dobra se va ține adunarea generală a reuniunii învătărilor români din comitatul Hunedoara. Din incidentul acesta s'a instituit aci un comitet permanent pentru pregătirea celor de lipsă. Se va celebra tot cu această ocaziune și parastasul întru amintirea scumpului decesat Romul de Crainic, fostul paroh și protopop de aci. Se va face masă comună. Convenire socială și joc. Așteptăm nedumeriri, că ce atitudine vor lua stimabili angajieri față cu petrecerea aceasta. Ține-vor cont și cu ocazia aceasta de condamnarea lor practică de mai înainte de a mai face tovarășe împrumutată cu amestecătură străină, cu ingrediente și împrumuturile unor societăți de fel, de a denota timbrul românesc al petrecerii din vorbă. Recomandăm prin rostul acestui prețuit organ național al nostru, cu toată tăria atenției on. angajieri români împregiurarea, că dacă voesc ca petrecerile peste tot să fie populate de un ales public, ear' eșitul lor moral splendid, atunci binevoiască a-i da împregiurări de mai sus o importanță mai actuală și o atenție mai gravă.

Cetera videamus.

Concertul Lorenz—Morgenstein nu va avea loc Duminecă ci luni în 10 n. l. c. în sala dela „Musik-Verein“. Bărbați cunosători în ale muzicii recomandă cu căldură pe tinerii artiști.

Reuniunea culturală pentru Ungaria-de-Nord își va ține adunarea în 2 Octomvrie. Desvoltarea spiritului național, zice „Pester Lloyd“, — și deci trebuie să fie spirit evreo-maghiar, — și asilele de copii s'au bucurat mai ales de grija acestei reuniuni de maghiarizare. Peste vară reuniunea vrea să întreprindă 500 de asile de copii. Îi trebuie însă 25.000 fl. și prin urmare va cere ajutorul guvernului, care de sigur îl va și oferi. În interesul colonizării de copii ministrul de interne se facă asile de copii găsiți în locurile unde copiii se cresc în spirit patriotic. Reuniunea va lua parte și la expo-

ziția millenară, pentru-ca să se constate ce a contribuit la crearea statului național. În anul trecut reuniunea a cheltuit 37.000 și la anul va cheltui și mai mult, căci va da și statul. Eată pentru-ce să dea statul banii incurși dela naționalități. Nu-i asta nedreptate?

Stipendii. Cu finea anului școlar trecut au devenit vacante 3 stipendii de stat a 500 fl. și două stipendii din fundațiunea „Moga“ tot de câte 500 fl. de sub administrațiunea consistoriului archiepiscopului gr.-or. din Sibiu. Aceste stipendii s'au conferit următorilor și anume cele de stat lui N. Vătășan, I. Chendi și I. Steflea (din Seliște), clerici absolvenți; ear' cele din fundațiunea „Moga“ lui Axente Banciu (din Seliște), ascultător de filosofie și I. Mircea (din Cohlalm), jurist. Mai departe comitetul central al „Asociațiunii transilvane“ a votat stipendiul de 500 fl. ce l-a folosit până acum d-șoara Alexandrina Cunțan, absolventă a Conservatorului de muzică din Lipsa, acum profesoară la școala superioară de fete, dlui Ioan Dămian, elev al Conservatorului din Lipsa.

Neecrolog. Subscriși în numele lor și al numeroșilor consăngeni cu inima frântă de durere anunță, că neuitatul soț, frate și cumnat **Vasilie Vlăssă**, preot gr.-cat în Bala după un morb greu și îndelungat împărțit fiind cu Sfintele Sacramente ale muribunzilor 'și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului astăzi la orele 3 d. am. în al 32-lea an al vieții sale și al 7-lea al preoției. Ceremonia funerală se va celebra Duminecă în 9 a lunii curente st. n. la orele 12 din zi în biserica gr.-cat. din loc, de unde apoi rămășițele pământești ale defunctului vor fi așezate în cimitirul comun spre odihna eternă. Fie-i țărina ușoară și memoria neuitată!!! Bala, la 6 Septemvrie 1894 st. n. Elena Vlăssă născută Rusu, ca soție. George Vlăssă, Maria Vlăssă, părinți. Dochita m. Ignat, Anica m. Vătășan, Ioan, Iuliu, surori și frați. Augustin Aldea, Lucreția Aldea și Neti, ficia lor. Simeon Ignat, Ioan Vătășan, cumnați.

Patrioticul episcop luteran, Baltik Frigyes, care demult îi șicanează pe învătători și preoți naționaliști slovaci, de sub jurisdicțiunea sa, a fost batjocorit de către acestia în săptămâna trecută. Și anume episcopul primește zilnic în epistole anonime portretul său — cu ochii scoși. O foaie ungurească înjură teribil pentru această „obraznicie“ și nu știe că Slovacia numai pe „patrioții“ maghiari 'i-au imitat. După vandalismul dela Turda al Dr. Rațiu mereu a căpătat cele mai murdare epistole anonime și nu demult am primit și noi un portret al d-sale tot cu ochii scoși. Noi însă până acum nici nu am amintit de această obraznicie sau mai bine „cultură patriotică“, ear' foile ungurești înjură cât pot pe învătătorii slovaci.

Petrecerea din Șulumberg. Ni-se scrie: În 27 Aug. n. s'a ținut în comuna Șulumberg o reprezentație teatrală, concert și joc, care a avut o splendidă reușită. Era într-adevăr frumos văzând înainte-și pe vre-o 20 țărani cum cântă din toate piese armonioase precum: „Vântul suflă dela Ost“, „Momente dulci“ ș. a. Coroana a pus-o strălucite producțiuni cunoscute „Hora“, executat de frații Păcălești, care ne-au delectat cât se poate de încântător. S'au jucat apoi cu multă artă piesele teatrale de V. Alexandri: „Nunta țărănească“, „Cinel-cinel“ și „Herșeu Jidanul“. Îndosebi merită laudă absolutul de gimnasiu N. Manuil, care a predat cu atăta dibăcie pe „Herșeu“, încât aplausele publicului nu mai voiau să înceteze. După terminarea concertului și teatrului s'a început petrecere cu joc. Își era mai mare dragul a privi la frumoasa coroană de dame, și zeu nu știa ce să admiri mai mult, costumele frumoase naționale sau pe frumoasele purtătoare ale acestora? Servească acest rezultat strălucit comitetului de fală și impuls la lucruri tot mai mari și mai frumoase. *Un participant.*

Zankow. După o telegramă din Belgrad Zankow a declarat, că dacă guvernul bulgar va refuza și ultima sa petiție de a fi lăsat în țară, el va petiționa la prințul Ferdinand și, refuzând și el, va intra totuși, prezentându-se însuși unui tribunal.

Miserie. „Hádzák“ aduce știri despre miseria din cele mai multe părți ale țării. Recolta slabă din estan, indolența guvernului față cu chestiunile economice și îndeosebi neactivitatea ministerului de agricultură — zice „Hádzák“ — este cauza miseriei ce se vede din toate părțile țării.

HIGIENA.

Frigurile sau Malaria (Wechselfieber).

(Urmare din nr. 180).

Cel mai bun medicament în contra boalei acesteia e chininul sulfuric, un praf alb foarte amar, care se vinde în apotecele din Ungaria după ordinul ministerului ungar de interne cu data de 11 Noemvrie 1888 nr. 70690 (új gyógyszerészabvány) cu 10 cr. un gram, plus spesele apotecarului.

Praful acesta se preparează din *chiuona officinalis*, un arborel, care crește sălbatic în America-de-Sud, de unde acum 'i-s'a lătit cultura și pe insulele Sumatra, Java, Borneo etc.)

Numele plantei se zice că se derivă dela regina Chimchona, femeia viceregelului din

Kijlers: Medizinalpflanzen-Atlas.

Peru, care asemenea fiind odinioară morboasă de friguri (1638) cu ajutorul leacului acesta a fost de Dr. Ioan de Vega vindecată. Ea din grație s'a trudit mult să facă cunoscut la toată lumea înfluența mare, ce o are asupra frigurilor coaja plantei chinchona.

Ea împărția însăși la morboși de friguri prafuri, pe care acestia îl numiau: *Polva de la Condesa* (prafurile contesei). Pe la 1639 au adus Jesuiții în Spania, unde poporul numia: *Polvo de los Jesuitos* (praful Jesuitorilor). De acolo aducând cardinalul I. de Lugo la Roma a fost numit *Pulvis eminentissimi Cardinalis de Lugo* sau *Pulvis patrum*, firește mai întâiu se întrebuinta coaja pulverisată, analizându-o chemici (Gomez 1811) au separat alcaloidul, adică materia, care are puterea de vindecă și acum aceasta se produce en gros în fabricile chimice.

Când Englezii pe timpul lui Napoleon Bonaparte au blocat continental Europei și prindeau și confiscau toate năile, care veniau din America, cele cu chimin inclusive, Europenii ca surrogat în loc de chinin s'au folosit cu coaja de salcie opărită în contra frigurilor.

Preservativul (Prophylaxis) frigurilor consista: a) în cunoașterea împregiurărilor, care dau ansă la nașterea lor și ferirea de ele, b) în vindecarea boalei constatate.

Vindecarea e o datorință a medicilor, care în casurile proaspete e ușor de isprăvit; casurile cronice, adică îmbetrănite sunt foarte grele, de nu incurabile, pentru-că degenerațiunile organelor deja începute nu se mai pot restitua. Lăsarea de pe o zi pe alta, această datină națională, care e un semn de degenerație și fatalism, e o greșeală mare, care se răsună totdeauna crâcnă.

Procedura vindecării depinde dela stadiul morbului.

Când pornesc florile (stad. I.), morbosul trebuie să se culce; acoperirea lui cu multe țoale, cojoace etc. nu e de lipsă, ele și așa nu-l pot încălzi din contră prin apăsarea, lor îngreunează numai circulația sângelui prin piele și grămădirea lui în organele interne.

Când florile sunt mari, trebuie frecat bolnavul cu carpe de lână încălzite și pus pe lângă el cărămizi, sau sticle cu apă ferbinte.

În contra setei se poate da câte un pie de thea caldă. Dacă începe a vomă, trebuie să înghită — într-o lingură cu apă, sau pe o bucată de zăchar — vre-o 10 picuri de *Tinctura opii simplicis*, sau *Brause-Pulver*. Dacă pacientul slăbește sau mănăște din puteri, trebuie să-i dăm cafea neagră, vin tare de beut și să-l frecăm mai departe.

În stadiul al II-lea al inferbinței trebuie pacientul ușor acoperit și în contra setei să-i dăm apă rece în porțiuni mici de beut. În contra durerilor de cap carpe de pe ghiață sau înmuiate în apă rece și tot într-una schimbate.

În stadiul al III-lea al sudorilor, când pacientul e foarte slab, capătă vin, Thea cu Cognac sau Rum, altmintelea el trebuie să rămână în pat și numai după-acei înceată sudorile poate să-și schimbe vestimintele și să se scoale. (Va urma.)

Din public.*

Dare de seamă și mulțumită publică.

La petrecerea de vară, arangiată de meseriașii români din Arad la 5 August n. a. c. au încurs 140 fl. 5 cr., s'a cheltuit 60 fl., a rămas venit curat 80 fl. 5 cr.

Venitul curat s'a trimis dlui Tit Liviu Albini în Sibiu cu destinațiunea pentru monumentul lui Ianu.

Exprimăm mulțumită ferbinte tuturor spriginitorilor.

Primiți, domnule redactor, asigurarea stimei noastre.

Brad, 7 August 1894.

Toma Oțel, cassar, întreprinzător zidar, *Dumitru Luciu*, măcelar, *Valerian Cioran*, lemnar, *Ilie Zirna*, argăstior, *Constantin Costin*, faur.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea

Poșta redacțiunii.

Dlul A. M. în Săscior. Nu avem nici un titlu de a pute provoca pe dl P. M. să înainteze lista. Credem însă, că va face-o el și fără orice provocare.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Timișoara, 8 Septemvrie n. (Telegramă particulară a „Tribunei“). „Dreptatea“ publică un puternic articol către membrii congresului demografic în limba română, germană și franceză, drept răspuns articolului „Pesti Napló“.

Economie.

Prețul porumbului sau al cucuruzului s'a urcat în chip simțitor în America. Bursa de cereale din New-York anunță prețul de 62 cent. de buschel, pe când cu o lună mai înainte ea nota 47 cents. Prețul s'a ridicat și la Viena în cele două din urma săptămâni dela 4 fl. 86 la 5 fl. 90. Causa acestei urcări a prețului este starea rea a porumbului. În Ungaria, România și Sărbia recolta porumbului e slabă, în America-de-Nord au căzut asemenea speranțele unei recolte, ce s'ar apropia întrucâtva de o recoltă mijlocie.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, în 6 Sept. n. Grâu frumos octolitra fl. 4.75 până fl. 5.—, grâu mestecat fl. 3.70 până fl. 4.—, sâcără d. 2.75 până fl. 3.—, cucuraz fl. 3.75 până fl. 4.25, orz fl. 2.10 până fl. 2.25 orz fl. — până —, sâcmentă de cânepă fl. — până fl. —, sâcmentă de in fl. — până fl. —, fasole fl. 3.75 până fl. 4.—, mazore fl. 3.75 până fl. 4.—, linte fl. — până fl. —, cartofi d. 1. până fl. 2.—, mazăre fl. — până fl. —, sâc brut 100 chilo n. 22.— până fl. 24.—, luminări turnate de gsu d. 3.— până fl. 40, unaoare de porc fl. 55 până 60, slănină fl. 55.— până fl. 58, cânepă fl. 30.— până fl. 31.—, fân d. 1.60 până fl. 1.80, săpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirit pro 100 litre % fl. 55.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 40 până — cr., carne de vitel 40 cr. până 41 cr., carne de porc cr. 40 până 48, carnea de oase 28 cr. până — cr., ouă 6 ea 19 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. I. 6 Sept. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 41 1/2 cr. până 42 — cr., de mijloc 41 1/2 cr. până 42 — cr., ungurești tineri 43 — cr. până 43 1/2 cr., de mijloc 43 1/2 cr. până 44 — cr., negri 45 1/2 cr. până 46 — cr., marfă țărănească grea 42 — cr. până 42 1/2 cr. de mijloc 42 1/2 cr. până 43 — cr., ușoară 44 — cr. până 45 — cr., români naști, de Bako y, grei 43 — cr. până 43 1/2 cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc 43 — cr. până 43 1/2 cr., transito negri 42 1/2 cr. până 44 — cr., transito sârbi 45 — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr.

Calendarul zilei.

18 August (9 Septemvrie) 1894.

Iulian: Cuv. Moise varful.

Gregorian: Gorgopie.

Solare: răsare 5.05 apune 6.57 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 8 Septemvrie n. 11 care dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 727.4)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat	Diferența din presiu		
724.4	-4.3	+11.8 +28.8 +11.0	NV

Din țeară 6 Sept. n. 7 care dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosferică în mm.	Temperatura după Celsius	Vântul direcția	țărâ
Budapesta	766	+15.7	NV	1
Săușar	760	+18.2	SV	1
Cinș	759	+16.2	—	—
Orșova	761	+21.2	N	1
Arad	762	+18.6	V	2
Pașcuș	761	+16.1	NV	2

Sosiți în Sibiu.

La 8 Sept. n.

Hotel „Neurhrer“. Fodor, din Budapesta, Fleischmann, Buchinger, Reiss, Scheinberger, din Viena, com. reianți.

Stofe de mătăasă falsificate.

Să se ardă o bucăciă de mostră din stofa de care vrei să cumperi, și falsificarea se va vedea: mătăsa adevărată, curat colorată se încălzește numai decât laolaltă, se stinge curând și lasă puțină cenușă de o culoare brunetă de tot împede. — Mătăsa falsificată (care scilipește ușor și se rupe) arde încet, anume firele din beteală fac meru spuză (dacă e tare îngreunată cu materie de farbă) și lasă o cenușă brună întinseată, care în contrast cu mătăsa veritabilă nu se încălzește, ci se strimbură. Strivind cenușa mătăsei veritabile, se spulberă, a celei false nu. Fabrica de mătășarii G. Henneberg (furn. c. și r. al Cortii), Zürich, trimite bucurosi mostre din stofele ei veritabile de mătăasă la ori-și-cine și furnizează costume și bucăți întregi, scutite de poșta și de vamă, în locuință la prieten. Epistolele costă 10 cr. și cărțile postale 5 cr. porto în Elveția [1894] 3—

Medic român în Franzensbad

Med. univers.

Dr. P. Cioran.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Sept. n. 1894.

Sămînțe		Calitatea per foc.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per foc.	Prețul per 100 chilo	
		dela	până	dela	până	
Grâu						
Bănățenească nou	75	—	—	76	—	
Grâu dela Tisa	75	—	—	76	—	
Grâu „Pota”	75	—	—	75	—	
Grâu de Alba-Rog.	75	—	—	76	—	
„Bacica”	75	—	—	6	—	
Grâu ung. de Nord	75	—	—	76	—	
Sămînțe, vechi ori noue		Sotul		Calitatea per foc.	Prețul per 100 chilogr. (o s. până	
Săcără				70—72	6.15	
Orz	de nutreț			60—62	5.60	
„	de vinare			62—64	6.20	
„	de bore			64—66	7.30	
Ovăz	—			89—41	5.90	
Cucuraz (porumb)	bănăț.			75	6.35	
„	de alt soi			75	6.	
Mazăre	—			—	—	
Hrișcă	—			—	—	
Măști pe termen	Grâu	Sept.-Oct.	—	6.32	6.34	
	„	Maiu.-Iun.	—	—	—	
	Cucuraz	Maiu.-Iun.	—	5.80	5.82	
	„	Iul.-Aug.	—	—	—	
	Ovăz	Sept. Oct.	—	5.73	5.75	
„	„	Mart.-Apr.	—	6.19	6.11	
Produce diverse		Sotul			Outeni	
					dela până	
Prețul pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Lucernă ungurească			51.—	53.—
	„	roșie			56.—	60.—
	Olei de rap.	rafinat			—	—
	Uns. de porc	dela Pesta			51.50	62.—
	„	dela țeară			—	—
	Slănină	sventată			—	—
	„	afumată			47.50	48.—
	Său	—			—	—
	Proze	—			9.—	9.25
	Lictar	slavon, nou			—	—
„	bănățenească			12.50	13.—	
Miere	brută			—	—	
„	galbînă străcurată			—	—	
Coară	de Roseau			—	—	
Spirt	brut			—	—	
„	Droidiute de spirt			—	—	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 8 Septemvrie n. 1894.

Hărțile-monetă română Camp. 9.88 vînd. 9.90
Lire turcești „ 11.15 „ 11.20
Imperiali „ 10.10 „ 10.18
Ruble rusești „ 1.52 „ 1.32

Bursa de Budapesta.

Din 6 Sept. n. 1894.

Renta de aur ung. 6% 121.65
„ de aur ung. 4% 96.25
„ ung. val. cor. 4% 126.50
Împrumutul căilor ferate ung. 124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 95.75
Bonuri rurale ung. 96.—
„ croate-slavone 100.—
Obligațiunile desp. regalilor 151.25
Împrumut cu premiu ung. 143.—
Renta de hărțile austriacă 98.60
„ de argint austriacă 98.60
„ de aur austriacă 123.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 102.—
Acțiunile băncii austro-ungare 101.—
„ de credit ung. 101.—
„ de credit aust. 101.—
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“ 101.—
Argintul 5.88
Galbeni împărătești 9.87
Napoleon-d'ori 60.95
Mărci 100 imp. germane 121.15
Londra 10 Livers sterlingi

Bursa de Viena.

Din 6 Sept. 1894.

Renta de aur ung. 6% 121.95
„ de aur ung. 4% 96.35
„ ung. val. cor. 4% 126.60
Împrumutul căilor ferate ung. 124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emis un)

„FAGETANA“

instituit de credit și de economii, ca societate pe acțiuni
în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă 6% în-terese la an, plătind institutul contribuțiunea după interesele capitalizate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin postă.

[747] 28—

Direcțiunea.

Sensațiune

fac

oroloagele de buzunar goldin remont.
inventate acum.

Aceste oroloage în urma eleganței și frumseții lor nu se pot deosebi de către oroloagele veritabile de aur, nici chiar de specialiști. Oroloagele aceste fiind bine ciselate, rămân neschimbate. Cu cel mai fin mecanism de precizie antimagnetice. Merg corect. *Garantie trei ani se poate da în scris.*

Prețul unei bucăți fl. 6.

Lanțuri de goldin cu carabină de siguranță, sport marquis, sau fason cuirassă bucată fl. 1.50.

Pentru fiecare orologiu se dă gratis o tasă de piele. [1743] 5—6

Oroloagele goldin se întrebunțează de aproape toți funcționarii austro-ungari din cauza exactității lor. Se pot căpăta numai la depositul central:

Alfred Fischer, Wien I., Adlergasse Nr. 12.

Advertizez a cumpăra imitațiuni, care sînt, ce-i drept, mai ieftine, însă fără valoare.

[1971] 8—3

Gustav Dürr,

Atelier pentru reparatul mașinilor de cusut,
Sibiu, strada Gușteriței nr. 6,

basat pe praxa sa de mai mulți ani în specialitatea aceasta, se recomandă P. T. publicului din Sibiu și împrejurime pentru ori-ce reparatură a mașinilor de cusut în modul cel mai solid pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Mașini de cusut

de sistemele cele mai probate, precum Singer, Howe, Wehler și Wilson după îmbunătățirile cele mai bune, din fabricile cele mai renumite am totdeauna în deposit, asemenea și singuratică părți pentru mașinile de cusut, mai departe uleurile, acele, curelele etc. cele mai fine.

Franz Joh. Kwizda,

XII

liferant de curte c. și r. austro-ungar și reg. român.

De 40 de ani se întrebunțează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și
augmentarea laptelui dela vaci

Prafurile Korneuburg pentru nutirea vitelor

ale lui.

Kwizda

pentru cai, vite cornute și oi. [481] 26—45

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Depositul principal: Apoteca cercuală Korneuburg I. Vena.

Să se observe cu atențiune marca de mai sus și să se ceară exclusiv

Prafurile Korneuburg pentru nutirea vitelor
de

KWIZDA.

Se pot căpăta veritabile în toate farmaciile și drogueriile.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, str. principală nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000; Fond de rezervă fl. 70.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solveste 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solveste institutul separat. După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandi.

[1417] 9—27

Direcțiunea institutului.

Oficina chimică de curățit petele

a lui

A. FODOR

se află în

Mariagasse nr. 1,

colțul stradei păreului (Bachgasse).

Se curăță și se fac ca nouă vestimente de domni, surtoce, pantaloni, veste, pardisio, paltoane de iarnă și uniforme, vestimente de dame se curăță întregi, mai departe se execută cu promptitudine toate stoffele de mătăsu, lână și bumbac, perdele cu dantele, stoffe de mobile etc. și se execută vestimente de damă după moda cea mai nouă.

Cu distinsă stimă

A. FODOR,

[1757] 10—10

Mariagasse nr. 1.

Un renume universal au dobândit

inelele mele de goldină,

pro bucată fl. 1.50.

Aceste inele nu pot fi deosebite absolut de loc de către specialiști de aurul veritabil și sînt executate în cele mai moderne fașoane, elegant și foarte fin.

Inelele mele veritabile de goldină posed o astfel de durabilitate, că pentru păstrarea în totdeauna a lustrului aurului dau garanție de cinci ani în scris.

Nr. 142.

Inel de goldin p. cavalier
cu brillant artificial
imitat fl. 1.50.

Nr. 112.

Inel de goldin p. marchis
cu topaze de aur
fl. 1.50.

Nr. 67.

Inel de sigilat de goldină
cu ametist imitat
fl. 1.50.

Nr. 117.

Inel de lord de goldin
cu turkis imitat
fl. 1.50.

Inele de logodnă pro bucată fl. 1.20.

Ca măsură ajunge o fășioară de hârtie.

Se trimite prin ramburs postal prin unicul deposit

Alfred Fischer, Viena,

I., Adlergasse 12.

Preț-curent ilustrat gratuit și franco.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea con-silierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și

sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în marce postale. [16] 27—52

Eduard Bendt, Braunschweig.

Se caută

Un învățăcel

dintr'o casă bună, care a absolvat cel puțin II. clase gimnasiale sau reale pentru

„Institutul Tipografic“ în Sibiu.

În editura „Institutului tipografic“
a apărut și se află de vîndare

Prăsirea pomilor

de

D. COMSA,

membru în comitetul central al „Reu-niunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

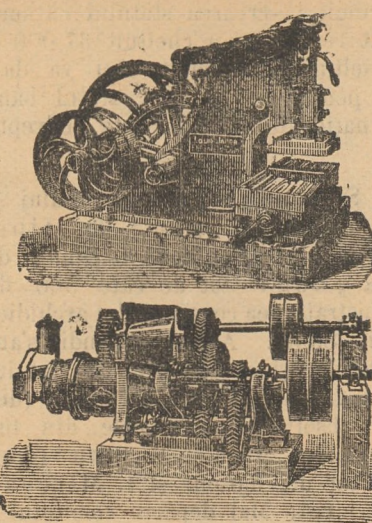
La „Institutul Tipografic“
în Sibiu se află de vînzare:

PORTRETUL

dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38×28 cm.

Prețul 50 cr.

Mașini pentru țiglarii

după sistemele cele mai probate precum și aran-giamente complete de țiglarii, fabrici de chamotte, de țigle horșite, de țevi de lut, de țement, de gips, furnizează ca specialitate cunoscută

LOUIS JÄGER,

fabrică de mașini pentru țiglarii în KÖLN-EHRENFELD.

Representanță generală pentru Ungaria:

Inginerii: **Gedeon & Kont**, biroul tehnic: Váci-Körút 68. *Budapesta* Alkotmány-utca 31.

Prețuri curente și preliminare de spese gratis.

Referențele cele mai fine, aranjamente executate se pot vedea în lucrare. [1961] 2—3

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[158] 29—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru term-nuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1890 fl. 853,550.84	în a. 1869—1890 fl. 648,800.50
în a. 1891 „ 51,752.38	în a. 1891 „ 48,316.91
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
Suma fl. 989,031.85	Suma fl. 808,118.57

1,797.150 fl. 42 cr.

Conform bilanțului pentru 1892 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
864.028 fl. 70 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslășuri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Cereți numai

Zacherlin

[682] 10—10

căci este mijlocul cel mai rapid și omoritor

pentru stîrpirea tuturor felurilor de insecte.

Cine ar putea vorbi mai lămurit despre puterea și bunătatea neîntre-cută a sa, ca succesul enormei sale răspîndiri, căci nu există alt mijloc, care se nu fie de zeci de ori întrecut de „Zacherlin“.

Cereți însă totdeauna flacoane sigilate și numai de acele, care poartă numele „Zacherl“. Toate celelalte sînt niște imitațiuni fără valoare.

Flacoanele costă: 15, 30, 50 cr., fl. 1.—, fl. 2.—. Beșica de gumi, în care se păstrează praful costă 30 cr.

Se poate procura în Sibiu la domni:

Julius Ballmann.	Franz Jahn Söhne.	Rud. Schuster.
Johann Billes.	Gustav Kessler.	Josef Schwarz.
Wilh. Frank.	Georg Serfözo.	K. Tartler.
Ludwig Fuchs.	F. Zweiger.	Franz J. Wagner.
R. Gardik.	L. Kurovsky.	Carl Sebes.
G. W. Grohmann.	J. B. Misselbacher sen.	Josef Zimmermann.
Gustav Gürtler.	Josef N. Potke.	Wilh. Wazek.
Friedr. Homm.	F. A. Reissenberger.	Josef Wagner.
Karl Herzberg.		

Depozite se află în toate localitățile din Transilvania acolo unde se află afișate placate despre Zacherlin.